

MIO
Issortarfimmumt 1A
P.O.Box 1290
3900 Nuuk
Greenland
Tel: +299 34 69 40
Mail: mio@mio.gl
www.mio.gl

Tusagassiorfinnut nalunaarut
Pressemeddelelse

Meeqqat Illersuisuat nakuusertarneq pillugu ataatsimiinnermut peqataasoq

29-08-2016

**Marlunngornermi 29. august Meeqqat Illersuisuat Aviâja Egede Lynge
ataatsimiinnermi qulequtaqqartumi "Angerlarsimaffinni nakuusertarneq –
ataatsimoorussamik akisussaaffik" peqataallunilu oqalliseqataavoq.**

Meeqqat nakuusertarnerlu akuleriisillugit oqallisiginissaat mianernartuuvoq. Eqqartugaq tusaarlugulu oqallisigineqartillugu sunnertinnartarpoq, kisianni nalunngilarput pissutsit taamaattut atugaasut, taamaammallu nakuusertarneq pillugu oqallisiginnikkumanginnerup kipitinnissaa tamatta akisussaaffigivarput. Taamak oqariartuuteqarpoq Meeqqat Illersuisuat Aviâja Egede Lynge.

Kalaallit Nunaanni meeqqat nakuusertarneq toqqaannartumi toqqaannangitsumillu misigisarpaat, takusarpaat, tusaasarpaat eqqugaasarlutillu. Tamanna uppersarneqarpoq 2004'mi 2011'milu misissuinernit. *"Meeqqat amerlavallaartut nakuusernermik eqqugaasartut, tamattalu nalunngilarput meeqqat nakuusertarneq arlalitsigut innarlissutigisaraat"*, taamak oqarpoq Meeqqat Illersuisuat. Meeqqanik angerlarsimaffinni nakuusertarneq peqqutigalugu assut aliasuuteqartunik oqaloqateqarsimavoq. Soorlu nivarsiaraq 10'nik ukiulik oqaluttuortoq:

"Anaana, paarinnga, sugamaana taamak pigimma, tununnanga paariniangga", Nivarsiaraq 10'nik ukiulik oqaluttuortoq.

Tarnikkut nakuusertarneq oqallisigissallugu taamatulli pingaartigivoq. Meeqqat siorasaarneqartartut imaluunniit kanngusaarneqartartut tarnikkut nakuuserneq timikkut nakuusernertullusooq misigisarpaat. Tarnikkut nakuuserneq timikkut nakuusernertulli sakkortutigivoq. Meeqqat Illersuisuat isumaqarpoq inersimasut tamarmik oqallisiginninnissamik akisussaaffeqartut taamaalilluni oqallisiginnikkusunnginneq kipitinneqarniassamat: *"Tarnikkut nakuuserneq paasiuminaappoq. Nalornisoortarpugut qaqugukut iliuseqassanerluta, kisianni eqqaamassavarput oqaatsit timikkut anaatinertulli sakkortutigisumik misinnaateqarsinnaammata"*. Meeqqat tarnikkut nakuuserfigitittut misigisimasartik oqaluttuariuminaatsissinnaavaat. Kanngusullutillu imminnut pisuutittarput, inersimasullu eqqaanniittut meeqqat nakuusernermik misigisaannik

paasinnikkuminaatsillugulu akueriuminaatsittarpaat. Kalaallit Nunaanni meerarpassuarnut inuusuttorpassuarnullu pissutsit taamaapput.

Meeqqat Illersuisuata oqariartuutaa paasiuminarluni ilutigaluguli ajornakusoortuuvoq:

”Nakuusertarneq pillugu oqallisiginnikkumanginneq unitsinneqarli. Takusannik tusakkannillu oqallisiginnikkuit taava aamma inuit allat oqallisiginninnissamut saperunnaassapput”.

Meeqqat tarnikkut timikkullu nakuuserfigitinnissaannut, innarlerneqarnissaannut imaluunniit atonerlunneqarnissaannut, soorlu kinguaassiutitigut, sutigut tamatigut illersorneqassapput – Naalagaaffiit Peqatigiivisa Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaat, artikeli 19.

Børnetalsmanden til konference om vold

Tirsdag den 29. august deltog Børnetalsmand Aviâja Egede Lynge i konferencen "Vold i hjemmet – et fælles ansvar", hvor hun deltog i paneldebat.

Børn og vold er et ømtåleligt emne. Det påvirker os, når vi hører og taler om det, men vi ved, det findes og vi har alle et ansvar for at bryde tabuet om volden – særligt volden mod børn. Dette var et af budskaberne i Børnetalsmand Aviâja Egede Lynges indlæg til konferencen.

Børn i Grønland oplever vold, de ser den, hører den og rammes af den, både direkte og indirekte. Dette bevidnes af undersøgelser om børn og unges trivsel i Grønland fra 2004 og 2011. *"Alt for mange børn rammes af vold og vi ved alle, at volden skader børnene på flere måder"*, siger Børnetalsmanden. Hun har talt med børn, som udtrykker stor sorg ved at opleve vold i hjemmet. F.eks. har en 10-årig pige udtalt:

"Mor, pas på mig, hvad har jeg gjort siden du behandler mig sådan vend dig ikke fra mig pas på mig", Pige 10 år.

Psykisk vold er også vigtig at italesætte. Børn, der trues, nedgøres eller gøres til skamme, oplever den psykiske vold, som blev de fysisk slået. Psykisk vold rammer ligeså hårdt som den fysiske. Børnetalsmanden mener, at alle voksne har et ansvar for at italesætte og bryde tabuerne om volden: *"Psykisk vold er svær at konstatere. Vi bliver i tvivl om, hvornår vi skal gribe ind, men vi skal huske, at ord kan ramme ligeså hårdt som slag"*. Børn, der udsættes for psykisk vold, kan have svært ved at fortælle, hvad de oplever. De føler skam og skyld, og de voksne omkring dem kan have svært ved at anerkende børnenes oplevelser som vold. Dette er virkeligheden for mange børn og unge i Grønland.

Børnetalsmandens budskab er enkelt og kompliceret på samme tid: *"Bryd tabuet om vold. Kun hvis du tør italesætte, hvad du ser og hører, er der også andre, som tør"*.

Børn skal beskyttes mod alle former for fysisk eller psykisk vold, skade eller misbrug, vanrøgt eller forsømmelig behandling, mishandling eller udnyttelse, herunder seksuel misbrug – FN's Konvention om Barnets Rettigheder, artikel 19.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Aviâja Egede Lynge

Meeqqat Illersuisuat/Børnetalsmand

Toqq/direkte 346944

avi@mio.gl